

Tapjanälkjjas istikupotis

Sügisese istutusajal uusi taimi ostes uurige väga hoolikalt istikupotte, et koduaeda ei satuks hirmus nuhtlus – hiigelsuur ablas nälkjas.

Hispaaniast ja Lõuna-Prantsusmaalt pärit hispaania teetigu ehk tapjanälkjjas (*Arion lusitanicus*) on hoogsalt Eroopaat vallutanud, ta on jõudnud isegi põhjamaadesse Rootsi ja Soome. Mitmes Eesti taimearis märgati Euroopast toodud istikupottides jõeldaid nälkjad juba paar aastat tagasi.

Tänavu on asi päris hulluks läinud, kahjurit on nähtud isegi koduaedades. Võib arvata, et välismaiste istikupottidega on meile saabunud ka kahjuri mune. Teadaolevalt suudavad munad ja noored isendid kompostihunnikus või mujal soojas paigas meie talve üle elada, et siis kevadel hoogsalt paljunema hakata. Suve jooksul võib tapjanälkjjas muneda kuni 400 muna.

Õnneks on kahjurit aias lihtne märgata: kuna tema keha on kaetud paksu kleepuva limakihiga, jätab ta liikudes maha hõbedase läikiva raja. Nälkjas liigub üllatavalt kiiresti ning kuna tal on terav haistmismeele, leiab toidu ruttu üles. Ta tegutseb varahommikul ja õhtul.

Juuresoleval pildil olevad hiigelnälkjad, kes toodi Targu Talita toimetusse, leiti hiljuti ühe aiapäri istikuplatsilt. Aednike sõnul on aplaid kahjureid seal varemgi märgatud, eriti isukalt sõid nad näiteks brunneraid ja hosta-

Hiljuti ühest aiakeskusest leitud tapjanälkjad. Üks maiustas õuna kallal, teine tõmbus pildistamise ajaks kerra, aga hiljem ajas end taas sirgu. Väljasirutatult on tigu umbes 12 cm pikkune.

sid. Selles äris võetakse nüüd pärast importkauba saabumist kõik istikud potist välja ja kontrollitakse üle.

Toimetusse toodud söödikutele oli plastkarpi huvi pärast kaasa pandud õunaviil ning takja-, vaarika ja põdrakanepi lehti. Selgus, et nälkjas lausa jumaldab õuna, muust toidust ei teinud esialgu eriti välja.

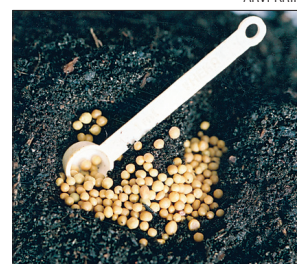
Kui ostate konteineristiku, siis uurige hoolikalt mullapinda ja paluge müüjal taim potist välja võtta, kuna nälkjad võivad olla ka juurepalli ja poti seina vahel. Samuti vaadake teraselt, kas mune ei ole. Hispaania teeteo munad on läbi-

paistvad ja täpselt ühesuurused, meenutades kalamarja. Ärge ajage neid segi pikatoimelise väetise Osmocote graanulitega, mis on ebaühtlase suurusega ega paista läbi.

Kahjuri hävitamiseks valage ta üle keeva veega, hukutavalt mõjub ka soolvesi. Munad pigistage puruks.

Aga kuidas toimib aiapidajatele tuttav preparaat "Tigude tõrjevahend", mille sinised graanulid sisaldavad dehüdratiseeriva toimega metaldehüüdi? Üks huviline tegi katse: ta pani õhtul nälkja plastkarpi, riputas juurde mürki ja lisas ilu pä-

NB! Pikem lugu hispaania teeteost, mis kirjeldab põhjalikult tema bioloogiat, eluviisi, levikut ja tõrjet, ilmub oktoobri Maakodus.

Ärge ajage tapjanälkja mune segamini pikatoimelise väetise Osmocote graanulitega. Viimased on ebaühtlase suurusega, munad aga alati täpselt ühesuurused.

rast ka astriõie. Paari tunni möödudes ei näidanud nälkjas enam mingeid elumärke ning oli hommikuks jäänud poole väiksemaks. Lõuna paiku aga hakkas liigutama, ilmselt oli astriõis eritanud nii palju niiskust, et kahjuri elutegevus taastus. Ilmselgelt oli ta aga uimane ja mürgitamisest häiritud. Õis võeti ära ja järgmiseks hommikuks oli ablas kahjur siiski surnud. Järelikult teomürk mõjub, kui niiskust pole.

TT

Tulbisibulate istutamisega kiiret pole

Sügis on olnud väga vihmane ning liiga vara mahapanud tulbisibulad võivad märjas mullas lihtsalt ära mädaneda.

Vältige liigniiskeid kasvukohti ja madalamaid paiku, kuhu vesi võib pidama jääda.

Ideaalsed kohad sibullille-

de jaoks on kerged päikesepoossed kallakud.

Kirjanduse järgi on sobivaim aeg tulbisibula mahapanekuks siis, kui mulla temperatuur on langenud 9° juurde. Mõni kogunud aiapidaja teeb seda aga alles siis, külmad hakkavad maad kahutama.

Pidage meeles, et tulp

kasvab pigem neutraalses ja aluselises mullas. Hapumas maas, näiteks rodode all, elab ta vaid lühiajaliselt.

Sibulate mahapanekul kasutage pikatoimelist Osmocote väetist või spetsiaalset sibullilleväetist.

TT

